

Opera tovarășului

NICOLAE CEAUȘESCU

fundament teoretic și practic al culturii și artei noastre socialiste

În întreaga activitate cultural-educativă un rol important îl au literatura, muzica, artele plastice, teatrul, cinematografia. Toate aceste sectoare importante ale activității cultural-educative trebuie să aducă o contribuție tot mai importantă la realizarea unei culturi revoluționare, înaintate. Literatura trebuie să realizeze opere care să redea, cât mai variat ca stil și formă, marile realizări obținute, să înfățișeze epopeea transformării revoluționare a patriei, să oglindească lupta revoluționarilor comuniști și democrați în anii ilegaliității, lupta întregului nostru popor pentru edificarea noii societăți — opere care să stea la baza educației patriotice, revoluționare a tineretului patriei noastre. Avem nevoie de noi opere de muzică revoluționară și patriotică, de noi opere de artă plastică, opere care să redea activitatea uriașă desfășurată pe întreg cuprinsul patriei noastre, așa cum avem nevoie de piese de teatru, de filme cu un conținut mai angajat, care să reflecte eroii noi ai patriei, eroii uriașelor transformări revoluționare și ai realizărilor din țara noastră ! Avem nevoie de piese și filme în care eroii să nu reprezinte pe acei oameni, puțini la număr, care încearcă să se sustragă răspunderii față de colectivul din care fac parte sau încalcă morala și normele sociale. Nu asemenea oameni sînt eroii patriei noastre ! Nu aceștia trebuie să-și găsească loc în piese și filme — ca, de altfel, în nici un domeniu al creației — ci acci eroi, mii, zeci și sute de mii, care fac totul pentru a asigura înălțarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație ! Aceștia sînt, de fapt, și participanții activi la creația cultural-artistică de masă, aceștia sînt adevărații făuritori ai României socialiste, deci și ai culturii socialiste ! (...)

Umanismul pe care îl creăm noi este un umanism nou, bazat pe concepția material-dialectică, care pune mai presus de toate omul, colectivitatea, interesele generale ale întregii națiuni. Sînt convins că toți creatorii de cultură vor face totul pentru ca, prin intermediul literaturii, al sculpturii și picturii, al muzicii, al teatrului și cinematografiei, al ce-

lălalte arte, să dea expresie acestui nou umanism. În felul acesta vom putea spune că, într-adevăr, toți creatorii de frumos sînt alături de clasa noastră muncitoare, că ei pășesc în rînd cu clasa conducătoare a societății, care este cea mai umanistă și care făurește societatea cea mai umanistă din lume. (...)

Preocupindu-ne de măreția prezentului să nu uităm nici gloria trecutului de luptă pentru libertate și neatarnare a poporului nostru. Iată de ce este necesar să fie reflectată mai larg în literatură marea epopee istorică a luptelor purtate de poporul român, de-a lungul a secole și milenii, pentru apărarea ființei naționale și gleei strămoșești, a limbii și culturii, a libertății și independenței patriei. Prin aceasta literatura mobilizează și însuflețește și mai puternic masele celor ce muncesc în făurirea istoriei de astăzi a țării, în înălțarea minunatului edificiu al socialismului și comunismului pe pământul României. (...)

Teatrul Național este chemat ca, împreună cu întreaga noastră mișcare teatrală, cu toți creatorii de artă ai țării, să-și intensifice eforturile închinat scopului profund umanist de a contribui la înflorirea spiritualității noastre socialiste, la făurirea unor noi valori de înaltă ținută educativă, sporindu-și astfel tot mai mult prestigiul de care se bucură în țară și peste hotare. Colectivul teatrului, toți slujitorii scenei din țara noastră trebuie să se încadreze cu toate forțele, cu toată capacitatea în ampla activitate politico-educativă desfășurată de partid pentru ridicarea conștiinței maselor, pentru formarea omului nou, înaintat, cu înalte trăsături morale, constructor conștient al destinului socialist al României. Aceasta cere din partea Teatrului Național, a tuturor teatrelor noastre eforturi susținute pentru realizarea unor spectacole militante, de adincă semnificație politică și de un nivel artistic superior, care să abordeze și să pună în dezbaterea unui public cit mai larg, format din oameni ai muncii, problemele de esență ale contemporaneității.

Îndeplinind menirea dintotdeauna a unui teatru național, prima noastră scenă — ca, de altfel, toate teatrele țării —, trebuie să se consacre cu precădere dramaturgiei românești, atât clasice, cit și mai cu seamă contemporane, care oferă o imagine însuflețită asupra prezentului socialist și a mărețelor perspective de dezvoltare a societății noastre. În același timp, Teatrul Național și mișcarea noastră teatrală, în general, trebuie să se preocupe de prezentarea celor mai valoroase creații ale dramaturgiei universale, progresiste, care prin mesajul lor umanist, de încredere în om și în forțele sale creatoare, să contribuie la educarea sănătoasă și îmbogățirea orizontului cultural al poporului.

Teatrul Național, celelalte teatre din țara noastră trebuie să participe activ la Festivalul „Cântarea României”, punând larg în valoare tot ceea ce au ele mai bun, oferind, prin spectacolele pe care le organizează în acest cadru, prin ținuta lor artistică și educativă, un înalt model pentru toate formațiunile de teatru din întreaga țară, sprijinind și îndrumând concret dezvoltarea mișcării artistice de masă. (...)

Incontestabil, realitatea pe care o trăim nu este în întregime colorată în roz. Înfrăptuim o operă revoluționară fără precedent, transformăm din temelii societatea, creăm o bază economică nouă, o suprastructură nouă. Asemenea operă nu se poate înfrăptui fără greutăți, fără lipsuri și greșeli, ci înfruntând impedimentele de tot felul, soluționând probleme dintre cele mai dificile și mai complexe. Nu vreau în nici un caz să se înțeleagă că la noi nu există lipsuri ; dimpotrivă, socotim necesar să facem totul pentru a lichida lipsurile, pentru ca acestea să fie cit mai puține, asigurând astfel mersul înainte într-un ritm cit mai rapid al construcției noastre, în toate domeniile de activitate. Tocmai lupta cu greutățile, concentrarea energiilor pentru înfringerea lor, depășirea permanentă a dificultăților și neajunsu-

rilor dau măreție acestei opere, pun în evidență eroismul clasei muncitoare, al țăranimii, al intelectualității, al tuturor celor care o înfrăptuiesc cu trudă și pasiune. Partidul nostru cheamă scriitorii — cronicari ai acestor timpuri — să înfrățișeze în mod veridic lupta poporului, să arate și realizările și piedicile peste care trecem, să critice lipsurile, neajunsurile, greșelile, să inficereze elementele vechiului, tot ceea ce se opune torentului vieții noi. Dar, în același timp, scriitorii trebuie să vadă limpede forțele noului, să surprindă energia impetuoasă cu care el se afirmă în viață, să contureze marile realizări înfrăptuite prin abnegația milioanei de oameni ai muncii, să redca tendința dezvoltării ireversibile a societății spre culmile înalte ale socialismului și comunismului.

Desigur, eroul epocii socialiste nu este un supraom ; el are și calități și defecte, trăiește și bucurii și amărăciuni, și izbinzi și infringeri, iubește, visază, se zbuiciumă ca orice ființă omenească. Literatura trebuie să-l înfrățișeze așa cum e în realitate, dar, relevindu-i lipsurile, trebuie să pună totodată în evidență cu putere ceea ce-l caracterizează, și anume faptul că viața sa e străbătută de patosul revoluționar al idealului socialist, că el pune mai presus de orice interesele colectivității, că se dăruiește cu toată pasiunea muncii sale, cauzei socialismului, cauzei poporului. Prin aceasta, înfrăchiparea în literatură a acestui personaj poate exercita o înfrărire salutară asupra conștiinței maselor. Acționind în acest fel, abordind vasta problematică a desăvirșirii socialismului și transformării morale a omului, scriitorii noștri vor făuri o literatură militantă, profund angajată în marea operă pe care o întreprinde poporul român. Reflectind această experiență socială fără precedent în istoria umanității, scriitorii au posibilitatea de a introduce în literatură un univers omenesc inedit, care poate genera opere de cea mai mare originalitate. Noul trebuie căutat în societate, în viață, și nu în ceva supra-natural. (...)